

doc. PhDr. Mária Kiličková, Ph.D., mim.prof. Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave

POSUDOK OPONENTA DIZERTAČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko kandidáta: Mgr. Dita Nováková

Názov dizertačnej práce: Respektování holistického prístupu v uspokojování potrieb dětí ve vietnamské minoritě

Meno a priezvisko školiteľa: doc. PhDr. Gabriela Sedláčková, Ph.D.

Dizertačná práca Mgr. Dity Novákovej je vypracovaná v rozsahu 189 počítačom písaných strán textu formátu A4 vrátane úvodných strán, abstraktu a príloh. Vzhľadom na štatistické ukazovatele početnosti vietnamskej minority v ČR a na vždy aktuálnu otázkou migrácie tejto minority v celoeurópskom a celosvetovom kontexte **považujem voľbu témy dizertačnej práce za veľmi aktuálnu.** Práca je štrukturovaná do dvoch kapitol.

Prvá kapitola s desiatimi podkapitolami je výsledkom syntézy poznatkov, ktoré autorka získala z primeraného počtu literárnych prameňov. Z pohľadu sestry a pedagóga ide o cenné poznanie problematiky multikultúrneho ošetrovateľstva, špecifík a zásad ošetrovateľskej starostlivosti v vietnamskej minorite. Otázka poskytovania kultúrne vhodnej starostlivosti je vypracovaná s ohľadom na uspokojovanie potrieb vietnamských detí hospitalizovaných v zdravotníckych zariadeniach v ČR. Spojením teórie ošetrovania detí vietnamskej minority s otázkou migrácie vietnamského etnika, charakteristikou roli sociálneho pracovníka v systéme starostlivosti sú preukázané schopnosti multidisciplinárneho prístupu kandidátky k zvolenej problematike. Rozsah teoretických poznatkov kandidátky posudzujem ako postačujúci na realizáciu výskumu v teréne. **Kandidátka sice opomenula nutnosť formulácie výskumného problému, ale ciele kvantitatívneho výskumu stanovila správne.**

Metodika výskumu je kombináciou niekoľkých výskumných techník, ktoré kandidátka kreatívne implementovala v štyroch etapách výskumu v primerane dlhom časovom období (2005-2008). **Voľba výskumných metód** predvýskumu a výskumu je metodologicky správna. Vzhľadom na počet respondentov, kritériá výberu respondentov v štádiu predvýskumu a výskumu, **výsledky výskumu je možné považovať za signifikantné.** Z pohľadu metodológie vedeckého výskumu za cennú kapitolu dizertačnej práce považujem kapitolu 4.7. **Kandidátka preukázala schopnosti realizácie štatistickej analýzy a tým aj schopnosti samostatnej vedeckej práce.** Celkovú úroveň a kvalitu dizertačnej práce mierne znižuje kapitola 5 - Diskusia. Kandidátka neporovnáva výsledky výskumu s výsledkami iných štúdií a iných autorov. Kapitola má charakter osobnej diskusie o výsledkoch kvantitatívneho výskumu s cieľom upozorniť na potvrdenie alebo vyvrátenie hypotéz. Odporúčania pre prax sú neadresné. Kandidátka v texte práce cituje v rozpore s STEN ISO 690. Autoreferát dizertačnej práce je na štandardnej úrovni.

Pripomienky:

Správne by bolo, keby ciele práce kandidátka uvádzala v jednej samostatnej kapitole 2.1.

Objektívnu metódou na posúdenie procesu uspokojovania potrieb dieťaťa, by bola metóda dlhodobého priameho pozorovania.

Obsahy podkapitol sú rozsahovo neprimerané - poddimenzované a nenapĺňajú kritérium samostatnej kapitoly ev. podkapitoly.

V práci sa vyskytujú formálne chyby: napr. používanie kurzívy v názve kapitoly, malé písmená v názve hlavnej kapitoly a ī.

Záver:

Mgr. Dita Nováková i napriek pripomienkam preukázala schopnosti samostatnej vedeckej práce. Predložená dizertačná práca spĺňa štandardné kritériá. Dizertačná práca ako celok je prinosom pre teóriu a prax odboru. Navrhujem, aby po úspešnej obhajobe práce bol Mgr. Dite Novákovej udelený vedecko –akademický titul philosophiae doctor „PhD“.

Otázky:

Akou inou metódou by ste mohli overiť stav kvality uspokojovania potrieb detí vietnamskej minority?

Vysvetlite zistenie, že 79% R sestier komunikuje s hospitalizovanými vietnamskými deťmi česky a 68% R rodičov hospitalizovaných detí koná skôr opačne (s. 77 graf 11 a 12).

27.08.2009

doc. PhDr. Mária Kiličová, Ph.D, mim.prof.

ponent

Posudek oponenta disertační práce

Student : Mgr. Dita Nováková

Název práce: Respektování holistického přístupu v uspokojování potřeb dětí ve vietnamské minoritě

Školitel: doc. PhDr. Gabriela Sedláčková, PhD.

Oponent: doc. PhDr. Mária Boledovičová, PhD.

Vlastní hodnocení

Aktuálnosť zvolené problematiky

Zmeny, ktoré v posledných desaťročiach prebiehajú v Európe priniesli zvýšenie počtu migrantov aj v Českej republike. Je to nová skutočnosť, ktorou sa musí zaoberať aj ošetrovateľstvo, pretože minority budú potrebovať aj zdravotnú starostlivosť a poznanie ich špecifík v uspokojovaní potrieb sa pre sestry stáva nevyhnutnosťou. Zvolená problematika je veľmi aktuálna a stavia pred vzdelávacie inštitúcie, poskytovateľov zdravotnej starostlivosti úlohy kvalitne pripraviť sestry a iných zdravotníckych pracovníkov na poskytovanie transkultúrneho a multikultúrneho ošetrovateľstva.

Stanovené ciele doktorskej disertačnej práce (splnení cílů)

Stanovené ciele autorka práce dosiahla, pretože zistila prednosti a nedostatky v starostlivosti o deti vietnamskej komunity, jednak zo strany sestier a tiež zo strany vietnamského etnika. Poukázala aj na nedostatky v príprave sestier na prácu s minoritami. Výsledky výskumu sú prehľadne a kvalitne prezentované v grafoch a tabuľkách.

Nové poznatky, ktoré byly dosažené v doktorskej disertačnej práci – detailne popsat

Teoretická časť práce je veľmi kvalitne spracovaná a prináša detailný pohľad na multikultúrnu starostlivosť o detí z minorít vo svete a tiež v Českej republike, dieťa – cudzinca v sociálnom systéme, otázky ochrany menšíň a starostlivosť o deti z minorít. Výstižne poukazuje na zdravotnú starostlivosť o deti - cudzincov v Českej republike, zdravotné poistenie cudzincov v ČR a ochranu zdravia, ľudských práv a základných slobôd. V ďalších kapitolách prináša výborne spracovaný pohľad na vietnamskú menšinu, jej migráciu, vietnamskú minoritu v ČR, štruktúru rodiny, kultúrnu identitu detí, vplyv rodiny na zdravie dieťaťa, vplyv spirituality na zdravie a nemoc. Cennými a málo známymi poznatkami obohacuje ošetrovateľstvo o uspokojovanie potrieb vietnamských detí, cez holistický prístup

pri uspokojovaní potrieb a ich modifikáciu v súvislosti s hospitalizáciou a potrebou komunikácie s dieťaťom a jeho doprovodom. Z výsledkov výskumu je prekvapujúci údaj, že 73% sestier malo absolvované vyššie odborné až vysokoškolské vzdelanie a len 33% zo všetkých sa stretlo pri štúdiu s predmetom venujúcemu sa minoritám. Mnohé časti práce odporúčam na publikovanie v ošetrovateľských periodikách nielen v ČR, ale aj na Slovensku. Metodologická stránka dizertačnej práce je náročne postavená a dôsledne zrealizovaná.

Pripomínky

V rozsiahlych dotazníkoch pre sestry a respondentov z vietnamskej minority pokladám niektoré položky za nevhodne položené. Najmä variant odpovedí *neviem* prináša vysoké počty nerozhodných respondentov. Sociológovia pokladajú formuláciu „*neviem*“ za najmenej vhodnú a pravdepodobne vyjadruje nechuť odpovedať na otázky. Ak by bola vynechaná v niektorých položkách (graf 11-14, 18-36, 43-56) boli by výsledky pravdivejšie, pretože vyplnenie tohto variantu pôsobí dojmom, že sestry, ktoré naň odpovedali, nevedia, čo sa s dieťaťom počas hospitalizácie skutočne konalo. V grafoch 16 a 17 sestry tento variant úplne ignorovali, lebo pôsobí nelogicky. Podobne nevhodne pôsobí tento variant aj v dotazníku pre rodičov najmä v položkách 15-17, 19-28, 31, 32, 35, 38, 39, 41, 43, 44, 47, 48, 49, 51-60, 63.

Žiadalo by sa pri obhajobe vysvetliť, čo podľa autorky by mali sestry zaznamenávať do dokumentácie o špecifických vietnamského dieťaťa a v čom by malo spočívať špecifické uspokojovanie jeho potrieb (s. 146).

Z tabuľky 28 vyplýva, že u praktického lekára pre deti dorast je registrovaných iba 28,3% detí. Ako je to potom s poskytovaním zdravotníckej starostlivosti u neregistrovaných. Tabuľky 35 a 37 prezentujú výsledky preventívnych prehliadok a absolvovanie povinného očkovania a sú v nich značné rozdiely vo výsledkoch. Povinné očkovanie je súčasťou prevencie a v čom teda spočíva obvykle preventívna prehliadka.

Veľký rozdiel udáva autorka medzi výsledkami týkajúcimi sa kultúry a zvykov a zdôvodňuje pravdepodobnú príčinu a na s. 161 zdôvodňuje, čo všetko patrí do kultúry. Domnievam sa, že iná formulácia položky mohla priniesť valídnejšie výsledky.

ZÁVĚR

Dizertačnú prácu odporúčam k obhajobe a navrhujem na udelenie PhD. vo vednom odbore
Ošetrovateľstvo

Miesto vypracováni a datum: Nitra, dňa 21. 8. 2009

Podpis: